

Sygn. akt: I C 3859/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Żywicki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Karwacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2017 r. w O.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.,

przeciwko W. H. (poprzednio G.)

o zapłatę,

I. zasądza od pozwanej W. H. (poprzednio G.) na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.205,51 zł (dwa tysiące dwieście pięć złotych 51/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27.09.2017 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 874,01 zł (osiemset siedemdziesiąt cztery złote 01/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w pkt. I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Piotr Żywicki

Sygn. akt I C 3859/17

UZASADNIENIE

Powód – (...) S.A. z siedzibą w W. – wniósł o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 2566,50 zł z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu.

Uzasadniając swoje roszczenie wskazał, że w dniu 16.06.2015., udzielił stronie pozwanej pożyczki w wysokości odpowiednio 1500 zł zaś ta zobowiązała się do zwrotu łącznie kwoty 2872,48 zł. Strona pozwana spłaciła jedynie kwotę 270 zł. Powód rozliczył wpłaty przy uwzględnieniu wypowiedzenia umowy i dokonanych w związku z tym pomniejszeniem kosztów obsługi pożyczki w domu o kwotę 35,18. Strona pozwana pomimo wezwania jej do zapłaty pozostałych kwot zapłaty tej nie dokonała.

Pozwana – W. G. - nie odpowiedziała na pozew, nie stawiała się również na rozprawę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16.06.2015r. powód udzielił stronie pozwanej pożyczki w wysokości 1500 zł, zaś strona pozwana zobowiązała się do zwrotu łącznie kwoty 2872,48 zł. Na kwotę tą składał się - oprócz pożyczonej kwoty - koszt ubezpieczenia 240 zł, opłata przygotowawcza 174 zł, dodatkowa opłata przygotowawcza 69,60 zł, odsetki 117,88 zł oraz opłata za obsługę w domu 771 zł. Pożyczki udzielono na okres 60 tygodni. Strony pozwana spłaciła z tytułu pożyczki kwotę 270 zł.

(dowód: umowa pożyczki – k. 4-6)

W związku z niewywiązaniem się z postanowień umownych powód wypowiedział umowę. Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego, powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty.

(dowód: wypowiedzenie umowy k. 6; wezwanie do zapłaty – k. 7; informacja o stanie zadłużenia – k. 8)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 339 §1 i 2 kpc jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Ponieważ w ocenie sądu okoliczności przytoczone w pozwie budziły wątpliwości sądu, koniecznym stało się przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

Roszczenia powoda znajduje oparcie w art. 720 kc oraz w przepisach ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 powołanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym w myśl ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Z art. 5 pkt 8 ww. ustawy wynika, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta stanowi sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu. W pkt 6 tego artykułu wskazano, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Przywołana wyżej ustawa nie wyłącza stosowania ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących pożyczki. Stanowi jednak ograniczenie wyrażonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów. W myśl zaś art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 353 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Powód udzielił stronie pozwanej pożyczki, którą to strona pozwana zobowiązała się zwrócić wraz z odsetkami umownymi oraz dodatkowymi kosztami pozaodsetkowymi.

Wskazać należy, że umowa pożyczki jest umową odpłatną. Zwyczajową formą wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału są odsetki, ewentualnie także inne opłaty (nazywane najczęściej prowizją czy opłatami przygotowawczymi).

Oczywiście wysokość tych opłat nie może być dowolna. W sytuacji gdy są one rażąco wygórowane, można uznać postanowienia umowy je kształtujące za niezgodne z zasadami współżycia społecznego lub też za zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i przez to nieważne. Czynności prawne bowiem (w tym także i umowy) podlegają ocenie pod kątem zgodności z zasadami współżycia społecznego i zgodności z prawem. Zgodnie zaś z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest także czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 §2 kc). Przy czym za naruszenie zasad współżycia społecznego należy rozumieć zawarcie umowy sprzecznej z uczciwością i rzetelnością kupiecką lub takiej, która kształtować będzie wzajemne stosunki między stronami w sposób ewidentnie urągający słuszności (tak Agnieszka Rzetecka-Gil, Kodeks Cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, LEX/el., 2011).

Jednocześnie wskazania wymaga, iż w chwili zawierania przez strony umowy pożyczki nie obowiązywały przepisy określające maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogły być pobierane od konsumentów. Art. 36a ustawy - określający maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu – dodany został bowiem do ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011r. ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten wszedł w życie dopiero z dniem 11 marca 2016r. i dotyczy umów zawieranych po tej dacie.

Mając jednak na uwadze fakt, że ustawodawca ostatecznie określił maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych, przepisy te należy uwzględnić przy ocenie wysokości kosztów pozaodsetkowych w niniejszej sprawie, tj. przy badaniu górna granica tych kosztów, powyżej których postanowienia umowne winny być uznane za nieważne (art. 58 §1-3 kc). W ocenie sądu granicę tę winna wyznaczać wysokość tych kosztów określona w obecnym stanie prawnym, jako najpełniej odnosząca się do woli ustawodawcy.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim koszty pozaodsetkowe nie mogą przekroczyć sumy dwóch składników: 25 proc. kredytu (część stała) oraz 30 proc. wartości kredytu w skali roku (część zmienna zależna od czasu trwania umowy). Zgodnie z powyższym dozwolone pozaodsetkowe koszty w niniejszej sprawie, mogłyby wynosić 892,81 zł tj. $[1.500 \times 25\%] + [(1.500 \times 420/365) \times 30\%] = 375 + 517,81 = 892,81$ zł;

W świetle umowy zatem strona pozwana winna zapłacić powodowi kwotę 2510,69 zł na co składało się 1.500 zł (kwota pożyczki) + 892,81 zł (maksymalne pozaodsetkowe koszty) + 117,88 zł (odsetki umowne).

Ponieważ w związku z wypowiedzeniem umowy powód zmniejszył koszt obsługi pożyczki w domu o kwotę 35,18 zł, zaś strona pozwana uiściła kwotę 270 zł, do zapłaty pozostaje kwota 2205,51 zł.

Tym samym - na podstawie ww. przepisów oraz art. 481 §1 i 2 kc i art. 482 kc - kwotę tę należało zasądzić od strony pozwanej na rzecz powoda wraz z odsetkami jak w pozwie (pkt I wyroku).

W pozostałym zakresie powództwo było niezasadne (z uwagi na wyżej opisaną niezgodność z prawem i zasadami współżycia społecznego – art. 58 §1 i 2 kc w zw. z art. 58 §3 kc) i jako takie podlegało oddaleniu (pkt II).

O kosztach orzeczono w pkt III wyroku zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc. Ponieważ pozwana przegrała sprawę w 85,94% w takim też stosunku powinna ponieść koszty procesu, na które składała się opłata od pozwu 100 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Rozstrzygnięcie w pkt IV wyroku oparto o art. 333 §1 pkt 3 kpc.

/-/ SSR Piotr Żywicki